

Abril.

SETMANARI NACIONALISTA D'ESQUERRA

ANY I - NÚM. 15

SURT ELS DISSABTES

BARCELONA, 3 DESEMBRE 1938

Redacció i Administració:

R. Catalunya, 38, 1.

— Telèfon 17135 —

Preu: 50 cèntims

SUBSCRIPCIÓ:

6 pessetes trimestre

Editorial

El passat diumenge celebrà Consell General el Partit d'Acció Catalana Republicana. Una mesura exemplar, en aquestes hores supremes de la història de Catalunya: que els partits catalanistes es defineixin i alhora orientin a la seva militància. Havem, és clar, llegit amb atenció les conclusions de tal comitè polític. I és precisament d'algunes d'elles que anem a parlar. N'existeixen tres que han estat de bon temps ençà, base de les nostres editorials, i per tant, que entenem havien d'ésser declarades d'extrema urgència la seva posta en pràctica per a salvar l'economia de Catalunya tan migrada per causa de les actuals circumstàncies. Ens referim, el tornar a donar possessió, a reintegrar en llurs pertinençes, als petits industrials, comerciants, agraris i urbans, injustament expropiats. La indemnització pels danys causats als mateixos — a excepció d'aquells que a judici dels Tribunals competents haguessin ajudat a la rebel·lió militar. — I a l'adaptació de la legislació econòmica de la Generalitat posterior al 19 de juliol, a les lleis bàsiques constitucionals de la República i de Catalunya. O sigui, en síntesi, donar vitalitat al setè punt dels ja cèlebres 13 punts de guerra, en el qual, es respecta el dret a la iniciativa privada i a la propietat individual legítimament adquirida. No cal dir, vista aquesta matemàtica coincidència que informava la direcció d'ABRIL a les conclusions suara transcrits adoptades per Acció Catalana Republicana, com ens alenten per a prosseguir en les nostres campanyes. En una qüestió de procediment, però d'importància vital, entenem que no s'ha estat prou explícit en aquest comitè catalanista que comentem. ¿Impliquen aquestes conclusions, la immediata presentació de les mateixes a l'Organisme Executiu de la Generalitat, per mitjà del seu representant en aquest? ¿O bé, són tan sols afirmacions per a plantejar-se en un demà més o menys llunyà? Es veritat que en dites conclusions es preveu la urgència del cas, per això, nosaltres volem que se'ns sàpiga interpretar sense que les nostres preguntes puguin ofendre a qui ha tingut la ciutadania exemplar de fer-les aprovar en el Consell General d'Acció Catalana. Al contrari, volem dir si el Consell Executiu d'aquest partit donarà les instruccions precises perquè es presentin aquestes conclusions tan importants per a anar a la ràpida reconstrucció econòmica del país. I és que ja tant de temps que es parla de rectificacions d'errors, de compliments del deure, i d'acords i més acords, sense que res s'aclareixi en el si del Consell Executiu de la Generalitat. I avui parlem d'Acció Catalana, com ahir responsabilitzàrem als diputats de la majoria del Parlament de Catalunya perquè no anaren en la seva darrera reunió a la revisió legislativa d'ençà del 19 de juliol, i després al propi organisme Directiu d'Esquerra Republicana de Catalunya, per no portar per mitjà dels seus representants al mateix Consell del Govern, aquesta obra de reconstrucció econòmica, que en definitiva no seria res més que portar a compliment, els principis bàsics d'aquest partit, l'articulat de la Constitució de la República, i les essències liberals i democràtiques que informen l'actuació general de l'actual política contra la invasió feixista en els territoris peninsulars.

Per altre costat, solament termes elogiosos podem dir, de la fidelitat d'Acció Catalana Republicana, als principis catalanistes, liberals, democràtics i de justícia social, quan tot reafirmant-se amb els mateixos manté i considera necessari el respecte a l'Estatut de Catalunya, carta bàsica constitucional, que qualsevol que maldir per a destruir-la o aplicar-la de mala fe, estaria millor al costat de Franco, que al del territori lleial a la República i cas que no es donés per al·ludit, seria que a més a més d'ésser traïdor a la República i a Catalunya, fóra un vil agent del feixisme agressor, que restaria a Catalunya amb la consigna d'aplicar la disposició de Franco, derogant l'Estatut de Catalunya.

Rafael Closas

La Generalitat de Catalunya, ha creat, en virtut d'ésser traspassats els serveis de Justícia a la Generalitat, d'acord amb l'Estatut i amb els en la Comissió de traspassos de Serveis, la Sala de reclamacions d'estrangers al Tribunal de Cassació, d'acord amb la llei creadora de la mateixa del Ministeri de Justícia de l'Estat Central. Sala aquesta en virtut del qual i amb un procediment rapidíssim, tindrà per missió restablir el dret dels estrangers al territori de la regió autònoma, en el que ja referència als danys i altres perjudicis sofertes en ocasió de la rebel·lió militar i de la guerra. El Consell Executiu de la Generalitat ha sabut trobar l'home precís per a ocupar tan alta investidura judicial i de tanta responsabilitat, per damunt de tot, tenint en compte els miradors constants de la seva actuació que seran els diplomàtics estrangers i la defensa dels interessos reclamats que faran probablement, fent ús del dret que tal disposició de la República atorga, els advocats estrangers nomenats lliurement pels actors. Aquest ciutadà és Rafael Closas. Simplement l'havem anomenat ciutadà, perquè qualsevol altra qualificació elogiosa no és necessària. Recordem l'època de les discussions de l'Estatut de Catalunya al Parlament de la República i es parlava dels homes de l'Estatut, Xirau i Antoni M.ª Sbert. Nosaltres afirmem que sense l'home de la Comissió Mixta de Traspassos de Serveis, Rafael Closas, l'Estatut no hagués fet la seva via avant.

Quan la rebel·lió militar, i en virtut de les circumstàncies especials del moment, la Generalitat creava la Secretaria de Relacions Exteriors. Rafael Closas representava el veritable ministre d'Estat, fent front a la pluja de conflictes d'ordre internacional que cada dia augmentava en intensitat i volum.

Fins ara, exercint el càrrec de Sots-secretari de Relacions i Juridic de la Presidència de la Generalitat, la tasca que ha vingut realitzant en ordre a l'harmonització i estudi del dret estatutari en referència a l'aplicació del mateix per part del Govern de la República i de la Generalitat, ha estat tan considerable, que farà difícil la seva substitució, donada la incompatibilitat en ambdós càrrecs que existia.

A tot això afegim les seves tasques de professor a la Facultat de Dret de la Universitat autònoma de Catalunya, i d'ensenyar ràpidament que d'homes com Rafael Closas, Catalunya no sols els necessita ans que sense ells, la marxa de la seva vida autònoma sofriria un fort col·lapse, difícil d'ésser superat.

FRANCESC PADRÓS

Femina

Inconsciència criminal

Agressions i més agressions contra la nostra ciutat; agressions seguides, contínues, persistents, més devastadora la segona que la primera, més la tercera que la segona. Acció de desmoralització, de pànic, de rendició, és la que pretén la facció amb aquests atacs a cop segur.

Però tot és en va. El nostre poble, Catalunya, resistirà estoica aquests embats de la fera feixista que vol presa amb les seves urpes xopes de sang innocent, a tota la humanitat. Resistirà perquè aquest és el seu tremp, la seva voluntat d'acer; i resistirà també per l'honorós record de les víctimes hagudes. Claudicar seria una vergonya i una immoralitat. Una immoralitat envers aquests infants, envers aquestes dones i homes que han regat amb la seva preda sang les pedres de les llars i carrers dels nostres pobles de reraguarda.

I tan bella com és la vida! ¿Per què aquests assassinats immerescuts? ¿Per què aquest acarnissament amb la nostra Pàtria? Tan lluminós com és el sol i tan pur l'espai! Aquests infants que veiem ara, surten cantant i rient i saltant, de l'escola. Sota el braç el llibre que els obre el camí per tal de què arribin a saber ésser homes i dones que com a tals es portin; canten amb llurs veuets que de per si ja són una música deliciosa; saltan com ovelletes enjogassades trescant per les muntanyes, i riuen fel·ligment, amb tot l'esclat dels seus pocs anys, amb tota la lluminositat de les seves vides en capoll; infants, infants! I, tot d'una, una veu matallica, aguda, estrident, fendeix l'espai: la senyal d'alarma, aquesta cosa estranya—que sembla impossible—que cap més poble del món coneix, aquest avís de què s'apropa l'assassí, el monstre. I l'assassí, el monstre, realitza la seva obra de salvatgisme. Després, passats els primers moments del temor natural, després que el soroll inexplicable de la bomba i de l'enrunament ja no s'oï, després que s'ha aclarit un xic l'espai de la pols que s'aixeca de les runes, llavors la ferida oberta es mostra amb tota la seva horrida realitat—no cal que recordem l'espectacle tristíssim i de dolor que ofereix una vivenda enrunada; malauradament, tots n'hem vist i de ben aprop.

En mig de les parets caigudes, dels cairats trencats, dels vidres fets a trosos, al bell mig de la calçada, uns infants. Ah, però ara no canten ni salten ni riuen; ara els seus cossets tendres i delicats resten immòbils, els seus rostres de nina són de cera, i el diminut clavell de la seva boqueta és un rictus d'espant, de dolor, d'imploració pel càstig que se'ls infligeix sense haver fet cap pecat.

Allí, a poques passes, una cartereta oberta, plena de pols, i escampat pel redós: una goma de borrar quasi gastada, un llapis tot rosegat de la part contrària on s'escriu, uns cartronets de les capses de llumins amb fotografies de futbolistes, una llibreta amb una suma

Les converses de París han decebut a tots els filofeixistes que esperaven una solució favorable de la nostra guerra. Cal, però, no refiar-se, l'enemic és fort i en les seves extremituds desesperades ens depararà dies durs i de sacrifici. Però la victòria final s'ho mereix.